

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

ՎԵՐԱՀՍԿԻՉ ՊԱԼԱՏ

ԸՆԹԱՑԻԿ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

**ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարությունում օտարերկրյա
պետությունների և միջազգային կազմակերպությունների կողմից Հայաստանի
Հանրապետությանը տրամադրված դրամաշնորհային միջոցների և դրանց շրջանակներում
ՀՀ պետական բյուջետային միջոցների օգտագործման նկատմամբ վերահսկողության
արդյունքների վերաբերյալ**

Վերահսկողության հիմքը՝ ՀՀ վերահսկիչ պալատի խորհրդի 2015 թվականի սեպտեմբերի 22-ի
թիվ 23/5 որոշումը:

Վերահսկողության նպատակը՝ ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարությունում
օտարերկրյա պետությունների և միջազգային կազմակերպությունների կողմից Հայաստանի
Հանրապետությանը տրամադրված դրամաշնորհային միջոցների և դրանց շրջանակներում ՀՀ
պետական բյուջետային միջոցների օգտագործման՝ “Աջակցություն կենսաթոշակային
իրազեկման և ֆինանսական գրագիտության բարձրացման գործընթացին” և “Ընտանեկան
բռնության զրոյացման դարձած կանանց տրամադրվող ծառայությունների բարելավում”
դրամաշնորհային ծրագրերի կատարման նկատմամբ վերահսկողության իրականացում:

Վերահսկողության առարկան՝ ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարությունում
օտարերկրյա պետությունների և միջազգային կազմակերպությունների կողմից Հայաստանի
Հանրապետությանը տրամադրված դրամաշնորհային միջոցների և դրանց շրջանակներում ՀՀ
պետական բյուջետային միջոցների օգտագործման՝ “Աջակցություն կենսաթոշակային
իրազեկման և ֆինանսական գրագիտության բարձրացման գործընթացին” և “Ընտանեկան
բռնության զրոյացման դարձած կանանց տրամադրվող ծառայությունների բարելավում”
դրամաշնորհային ծրագրերի միջոցների օգտագործում:

Վերահսկողության օբյեկտը՝ ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարության աշխատակազմ, “Աշխատանքի և սոցիալական հետազոտությունների ազգային ինստիտուտ” ՊՈԱԿ, “Կենսաթոշակային համակարգի իրազեկման կենտրոն” հիմնադրամ:

Վերահսկողության կատարման ժամկետը՝ 2015թ.-ի սեպտեմբերի 22-ից մինչև 2015 թվականի դեկտեմբերի 30-ը:

Վերահսկողությունն ընդգրկող ժամանակահատվածը՝ 2012 թվականի հունվարի 1-ից մինչև վերահսկողության իրականացման ժամկետի ավարտը:

Վերահսկողության մեթոդաբանությունը՝ Վերահսկողությունն իրականացվել է դիտարկման և վերլուծության ձևերով, ինչպես նաև կիրառվել են ֆինանսական, արդյունավետության (կատարողական) և համապատասխանության տեսակները: Կիրառվել է ընտրանքային մեթոդի ոչ վիճակագրական եղանակը: Վերլուծության փուլում ամփոփվել և վերլուծվել են դիտարկման արդյունքում ստացված տվյալները:

Վերահսկողության արդյունքները՝

“Աջակցություն կենսաթոշակային իրազեկման և ֆինանսական գրագիտության բարձրացման գործընթացին” դրամաշնորհային ծրագրի
կատարման վերաբերյալ

- «Աջակցություն կենսաթոշակային իրազեկման և ֆինանսական գրագիտության բարձրացման գործընթացին» առաջին դրամաշնորհային ծրագիրը (դրամաշնորհ 2012-2013թթ.) իրականացվել է 16.04.2012թ. ԱՄՆ Միջազգային զարգացման գործակալության (ՄԶԳ) և ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարության միջև ստորագրված LSGA- 111-12-008 համաձայնագրի համաձայն:

ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարության և «Կենսաթոշակային համակարգի իրազեկման կենտրոն» հիմնադրամի /այսուհետ՝ ԿՀԻԿ/ միջև 01.08.2012թ. կնքվել է 60,846.0 հազ. դրամ ընդհանուր գումարով նվիրաբերության պայմանագիրը, իսկ

երկրորդ նվիրաբերության պայմանագիրը կնքվել է 28.02.2013թ.' 19,948.1 հազ. դրամ ընդհանուր գումարով (ընդամենը՝ 80,794.1 հազ. դրամ):

Ծրագրի նպատակն էր՝ 2012-2013 թվականների ընթացքում իրականացնել կենսաթոշակային բարեփոխումների վերաբերյալ հանրային իրազեկման, հանրային կրթության արշավներ և ֆինանսական գրագիտության բարձրացմանն ուղղված միջոցառումներ՝ աշխատելով հատուկ առանձնացված թիրախային խմբերի հետ՝ ուսանողներ, գործատուներ, նոտարներ, անհատ ձեռներեցներ, հաշվապահներ, վարձու աշխատողներ: Իրականացնել նաև նոր համակարգի ներդրման հետ կապված օրենսդրական փոփոխությունների վերաբերյալ ակտիվ իրազեկում՝ դասընթացների, համաժողովների, տեղեկատվական նյութերի և ուսումնական ծրագրերի մշակման, կայքի և թեժ գծի, մամուլի հրապարակումների միջոցով:

- «Աջակցություն կենսաթոշակային իրազեկման և ֆինանսական գրագիտության բարձրացման գործընթացին» երկրորդ դրամաշնորհային ծրագիրը իրականացվել է (դրամաշնորհ 2014-2015թթ.) 20.12.2013թ. ԱՄՆ ՄԶԳ և ՀՀ ԱՄՆ միջև ստորագրված 111-LSGA-14-00002-00 համաձայնագրի համաձայն:

ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարության և «Կենսաթոշակային համակարգի իրազեկման կենտրոն» հիմնադրամի միջև 25.03. 2014թ. կնքվել է 64,318.0 հազ. դրամ ընդհանուր գումարով նվիրաբերության պայմանագիրը:

Ծրագրի նպատակն էր՝ իրականացնել Հայաստանի նոր կենսաթոշակային համակարգի մասին ակտիվ իրազեկում՝ պարտադիր կուտակային բաղադրիչի մասնակիցների իրավունքների և պարտականությունների, մինչև 40 տարեկան անձանց համար առավել լայն ֆինանսական կրթության, տեղեկացված որոշումների կայացման, կենսաթոշակային հաշիվների և պորտֆելների կառավարման վերաբերյալ մանրամասն տեղեկատվություն տրամադրելու միջոցով: Ազգաբնակչությանը տեղեկատվության տրամադրում թեժ գծի և միասնական պորտալի միջոցով:

Ընդամենը՝ 2012-2013թթ. և 2014-2015թթ. ԿՀԻԿ-ը դրամաշնորհի 2 ծրագրերով ստացել է 145,112.1 հազ. դրամ (60,846.0 + 19,948.1+64,318.0):

Նշված ծրագրերն իրականացրել է «Կենսաթոշակային համակարգի իրազեկման կենտրոն» հիմնադրամը, որը հիմնադրվել է ՀՀ կառավարության 2011թ. հուլիսի 28-ի N 1059-Ն որոշմամբ:

2012-2013թթ. և 2014-2015թթ. դրամաշնորհի 2 ծրագրերի համար ՀՀ պետական բյուջեով համաֆինանսավորման գումար չի նախատեսվել և չի տրամադրվել:

1. Ուսումնասիրվել են ԿՀԻԿ հիմնադրամի կողմից հիմնադրամի աշխատակիցներին 2012-2015թ. վճարված աշխատավարձերը և մասնագետների հետ կնքված քաղաքացիաիրավական պայմանագրերը:

Ուսումնասիրությունից պարզվել է, որ վարորդ, լոջիստիկի, գործավար-վարչական գծով օգնականի և երկու թեժ գծի օպերատորների հաստիքները հիմնադրամի հոգաբարձուների խորհրդի կողմից հաստատված հաստիքացուցակում չկան: Վերջին երկուսը՝ թեժ գծի օպերատորները, 01.05.2014-31.03.2015թ. փաստորեն հիմնադրամի կողմից վարձատրվել են այլ կազմակերպության՝ ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարության “Նորք” ՏՎԿ աշխատանքների կատարման համար, քանի որ թեժ գիծը պատկանում է այդ կենտրոնին:

Ուսումնասիրությունից պարզվեց նաև, որ քաղաքացիաիրավական պայմանագրերի համաձայն պահանջվող նվազագույն կրթական մակարդակը, նվազագույն փորձը, հմտությունը հավաստող փաստաթղթերը բացակայում են 13 դեպքով, այսինքն խախտվել են կնքված քաղաքացիաիրավական պայմանագրերի համապատասխան դրույթները:

Այսպիսով, 2012թ. ծրագրով կատարված ծախսային հոդվածների մեջ աշխատավարձի չափը կազմում է ընդհանուրի 22 %-ը, 2013թ.-ին՝ 76 %-ը, 2014-2015թ.-՝ 46 %-ը: Հիմնադրամի որոշ աշխատողների վճարվել է հնարավորինս բարձր աշխատավարձ, (453.0 հազ. դրամից մինչև 1,482.0 հազ. դրամ):

2. Ուսումնասիրվել են ԿՀԻԿ հիմնադրամի կողմից “Տրանսպորտային ծախսեր” հոդվածով կատարված ծախսերը:

2.1. Ուսումնասիրվել է ԿՀԻԿ հիմնադրամի կողմից վառելիքի գնման և բաշխման գործընթացը:

Ուսումնասիրությունից պարզվել է, որ 2012-2013թ. և 2014-2015թ. ծրագրերով գնվել է համապատասխանաբար 2900լ և 5500լ բենզին, ընդհանուր 3,851.0 հազ. դրամ գումարի, որը չի մուտքագրվել հիմնադրամի պահեստ, չի ձևակերպվել որպես ապրանքանյութական արժեք և չի ելքագրվել: Չի կատարվել նաև վառելիքի բաշխում, չկան վառելիքի օգտագործումը հիմնավորող փաստաթղթերը, թե որ մեքենային և ինչքան է տրվել վառելիքը, մեքենայի ուղեգրերը, մեքենայի կատարած վազքը:

Այսպիսով, խախտվել են “Հիմնադրամների մասին” ՀՀ օրենքի 20-րդ հոդվածի 1-ին կետը, “Հաշվապահական հաշվառման մասին” ՀՀ օրենքի 3-րդ հոդվածը, 5-րդ հոդվածի 2-րդ կետը, 13-րդ հոդվածի 3-րդ կետը, ՀՀ կառավարության 2005թ. փետրվարի 17-ի “ՀՀ պետական մարմինների ծառայողական մեքենաների հատկացման, շահագործման և սպասարկման մասին” թիվ 194-Ն որոշման 5-րդ կետի գ) ենթակետը, ՀՀ կառավարության 1998թ. օգոստոսի 25-ի “Ծախսերը հիմնավորող փաստաթղթերի նկատմամբ ներկայացվող պահանջները սահմանելու և այդ փաստաթղթերի կազմման կարգը հաստատելու մասին” թիվ 525 որոշման դրույթները, ՀՀ կառավարության 1996թ. մայիսի 2-ի “Հայաստանի Հանրապետությունում հաշվապահական հաշվառման և հաշվետվության մասին կանոնադրությունը հաստատելու մասին” թիվ 147 որոշմամբ հաստատված կանոնադրության պահանջները, այն է՝ ստացված ապրանքանյութական արժեքները հիմնադրամում չեն հաշվառվել (մուտքագրվել) և առանց ծախսը հիմնավորող սկզբնական փաստաթղթերի առկայության ձևակերպվել են որպես փաստացի ծախսեր:

2.2 Ուսումնասիրվել է ԿՀԻԿ հիմնադրամի կողմից “Տրանսպորտային ծախսեր” հոդվածով կատարված թվով 2 գործուղումները:

Ուսումնասիրությունից պարզվել է, որ 2012-2013թ. և 2014-2015թ. երկու դեպքով 800.0 հազ. դրամ և 1,010.0 հազ. դրամ ծախսով գործուղումները չունեն հրամաններ: Այսինքն խախտվել են ՀՀ կառավարության 2005թ. դեկտեմբերի 29-ի թիվ 2335-Ն որոշման 1-ին հավելվածի 3-րդ կետը, հիմնադրամի հոգաբարձուների խորհրդի 2012թ. սեպտեմբերի 4-ի թիվ 9 որոշման հավելված 2-ի պահանջները:

3. Ուսումնասիրվել են ԿՀԿ հիմնադրամի կողմից հիմնադրամի 2012-2013թ. ծրագրերով “Տեղեկատվական ծառայություններ” ծախսերի հոդվածով կատարված ծախսերը:

Մի շարք ընկերությունների հետ կնքվել են պայմանագրեր, համաձայն որոնց ընկերությունները պետք է հիմնադրամին մատուցեին տեղեկատվական ծառայություններ, աջակցեին կենսաթոշակային բարեփոխումներին նվիրված միջոցառումների լուսաբանմանը, պատրաստեին տեղեկատվական հոլովակներ և հեռուստահաղորդումներ, ձևավորեին և տեղադրեին գովազդային վահանակներ, տպագրեին պաստառներ և ֆլայերներ, կատարեին թարգմանություններ, պատրաստեին հեռուստաֆիլմ, տպագրեին ուղեցույցներ, բազմաբնակարան շենքերի վերելակներում և մուտքերում փակցնեին գովազդային թերթիկներ և այլ աշխատանքներ: Հարկ է նշել, որ հիմնականում պայմանագրերը կնքվել են անտեսելով “Գնումների մասին” ՀՀ օրենքը՝ առանց մրցույթի: Գնված ապրանքները սահմանված կարգով, հաշվապահական հաշվառմամբ չեն մուտքագրվել հիմնադրամ և չեն ելքագրվել, չկան այդ ապրանքների կամ ծառայությունների օգտագործումը հավաստող փաստեր, չի կազմվել աշխատանքների հանձնման-ընդունման ակտեր, կատարված աշխատանքները պատշաճ հիմնավորված չեն, գործարքները կատարվել են բանավոր պայմանավորվածությունների հիման վրա: Մասնավորապես, հիմնադրամը “Սի Էմ Զի” ՍՊԸ-ին (3,500.0 հազ. դրամ), “Իմիջ ՄԳ” ՍՊԸ-ին (15,000.0 հազ. դրամ), “Բավիդ” ՍՊԸ –ին (350.0 հազ. դրամ), “ ՎԻ ԴԻ ԱՐ Գրուպ” ՍՊԸ –ին (437.5 հազ. դրամ), “ Ալֆա կապիտալ” ՍՊԸ-ին (1,700.0 հազ. դրամ), “ԷՎԱ” ՍՊԸ-ին (8,800.0 հազ. դրամ), “Ալմեդիա” ՍՊԸ-ին (914.0 հազ. դրամ) վճարել է ընդհանուրը 30,701.5 հազ. դրամ, որոնց դեպքում ծառայությունների մատուցման գործընթացներում առկա են վերը նշված խախտումները և թերությունները: “Ալֆա կապիտալ” ՍՊԸ-ին վճարված 1,700.0 հազ. դրամից /20 ռուպե տևողությամբ տեսահոլովակի արժեքը/ 170.8 հազ. դրամը /2.01 ռուպեի արժեքը/ ենթակա է վերականգնման, քանի որ 20 ռուպեանոց տեսահոլովակի փոխարեն պատրաստվել է 17.59 ռուպեանոց տեսահոլովակ:

Արդյունքում խախտվել են “Գնումների մասին” ՀՀ օրենքի 2-րդ հոդվածի գ. կետը և 17-րդ հոդվածի դրույթները, “Հիմնադրամների մասին” ՀՀ օրենքի 20-րդ հոդվածի 1-ին կետը, “Հաշվապահական հաշվառման մասին” 3-րդ հոդվածը, 5-րդ հոդվածի 2-րդ կետը, 13-րդ

հողվածի 3-րդ կետը, “Հիմնադրամների մասին” ՀՀ օրենքի 20-րդ հոդվածի 1-ին կետը, հիմնադրամի հոգաբարձուների խորհրդի 04.09.2012թ. թիվ 9 որոշմամբ հաստատված “Գնումների կանոնակարգը”:

Հիմնադրամի և Անահիտ Մուրադյանի միջև 01.10.2012թ. կնքվել է թիվ 0110-12 քաղաքացիաիրավական պայմանագիրը, համաձայն որի Անահիտ Մուրադյանին է վճարվել 1,294.3 հազ. դրամ, գրաֆիկական դիզայնի ծառայություն մատուցելու համար:

Ուսումնասիրությունից պարզվել է, որ գրաֆիկական դիզայնի ծառայությունների մատուցման կատարողական ակտ չի կազմվել, չի նշվել կատարված աշխատանքների քանակն ու ծավալը և գումարը վճարվել է միայն Անահիտ Մուրադյանի հաճախումների հիման վրա: Բացակայում են պայմանագրի համաձայն պահանջվող նվազագույն կրթական մակարդակը, նվազագույն փորձը, հմտությունը հավաստող փաստաթղթերը:

Այսպիսով, խախտվել են “Հիմնադրամների մասին” ՀՀ օրենքի 20-րդ հոդվածի 1-ին կետը և “Հաշվապահական հաշվառման մասին” ՀՀ օրենքի 3-րդ հոդվածը, 5-րդ հոդվածի 2-րդ կետը, 13-րդ հոդվածի 3-րդ կետը:

4. Ուսումնասիրվել են ԿՀԻԿ հիմնադրամի կողմից հիմնադրամի 2012-2013թ. ծրագրերով “Սեմինարներ և կրթական ծրագրեր” ծախսերի հողվածով կատարված ծախսերը:

4.1. Հիմնադրամի և Արման Սարգսյանի, ինչպես նաև Սերգեյ Սուքիասյանի միջև 01.08.2012թ. կնքվել են թիվ 024/02 և թիվ 024/01 քաղաքացիաիրավական պայմանագրեր, համաձայն որոնց նրանց վճարվել է 1,464.05 հազ. դրամ, ՀՀ Կենսաթոշակային համակարգի իրազեկման և ֆինանսական գիտելիքի տրամադրման ծառայությունների՝ Տնտեսագիտական համալսարանում կենսաթոշակային նոր համակարգի ներդրման համար:

Ուսումնասիրությունից պարզվել է, որ հիմնադրամի կողմից սահմանված աշխատանքների նկարագիրը, որը հանդիսանում է պայմանագրերի անբաժանելի մաս հանդիսացող հավելված, կազմված չէ: Կազմված չեն նաև աշխատանքների կատարման կատարողական ակտերը, չկան աշխատանքների կատարման հանձնման-ընդունման ակտերը: Պայմանագրին կից ներկայացվել է 9 էջանոց առաջարկ, 4 էջանոց աշխատանքի նկարագրություն և ուսումնական

ծրագրեր(էլեկտրոնային տարբերակ),որոնք որևէ մեկի կողմից ստորագրված և հաստատված չեն: Չկան նաև դրանց օգտագործումը հավաստող փաստեր:

Այսպիսով, խախտվել են “Հիմնադրամների մասին” ՀՀ օրենքի 20-րդ հոդվածի 1-ին կետը և “Հաշվապահական հաշվառման մասին” ՀՀ օրենքի 3-րդ հոդվածը, 5-րդ հոդվածի 2-րդ կետը, 13-րդ հոդվածի 3-րդ կետը:

4.2. Հիմնադրամի և “ԱՎԵ Բրաթերս” ՍՊԸ միջև 12.10.2012թ. կնքվել է թիվ 033-01 պայմանագիրը, համաձայն որի “ԱՎԵ Բրաթերս” ՍՊԸ-ին է վճարվել 7,500.0 հազ. դրամ: Պայմանագրի համաձայն ընկերությունը պարտավորվում է՝

ա) տրամադրել կազմակերպչական աջակցություն և իրականացնել դասընթացների շարք Երևանում,

բ) տրամադրել կազմակերպչական աջակցություն և իրականացնել դասընթացների շարք մարզերում,

գ) պատրաստել դիդակտիկ և ուսումնական նյութեր,

դ) ձևավորել և բազմացնել ուսումնական նյութերը,

ե) պատրաստել նյութեր և էլեկտրոնային գործիքներ կայքի համար:

Հիմնադրամը պարտավորվել է յուրաքանչյուր կետի համար վճարել հավասարապես 1,500.0 հազ. դրամ:

Ուսումնասիրությունից պարզվել է, որ ընկերության հետ պայմանագիրը կնքվել է՝ անտեսելով “Գնումների մասին” ՀՀ օրենքը, առանց մրցույթի, առանց աշխատանքների ծավալի ներկայացման, առանց պայմանագրով նշված համապատասխան կետերի կատարման համար անհրաժեշտ ծախսերի հաշվարկի ու դրանց հիմնավորումների: Չկան նաև այդ կետերով իրականացված աշխատանքների կատարողականն ու հիմնավորումները: Հանձնման-ընդունման ակտում ընկերության կողմից կատարված աշխատանքները նույնպես հիմնավորված չեն: Հիմնադրամի կողմից, հոկտեմբեր և նոյեմբեր ամիսներին, աշխատանքների ավարտից 3 ամիս առաջ, կատարվել է դրամային փոխանցում որպես կանխավճար ընդհանուր 7,000.0 հազ. դրամի, առանց որևէ հիմնավորման և դրա հրատապ անհրաժեշտության:

Այսպիսով, խախտվել են “Գնումների մասին” ՀՀ օրենքի 2-րդ հոդվածի գ. կետը և 17-րդ հոդվածի դրույթները, “Հիմնադրամների մասին” ՀՀ օրենքի 20-րդ հոդվածի 1-ին կետը,

հիմնադրամի հոգաբարձուների խորհրդի 04.09.2012թ. թիվ 9 որոշմամբ հաստատված “Գնումների կանոնակարգը”:

4.3. Հիմնադրամը 09.11.2012թ. թիվ 143 և թիվ 144, 30.11.2012թ. թիվ 154 վճարման հանձնարարագրերով “Լակոնի” ՍՊԸ –ին է փոխանցել ընդհանուրը 748.3 հազ. դրամ, տեղեկատվական նյութերի տպագրության համար:

Ուսումնասիրությունից պարզվեց, որ գործարքը կատարվել է բանավոր պայմանավորվածության հիման վրա, առանց նախօրոք կողմերի միջև պայմանագիր կնքելու: Չի կազմվել աշխատանքների հանձնման-ընդունման ակտ: Տպագրված տեղեկատվական նյութերը չեն մուտքագրվել հիմնադրամ և չեն ելքագրվել: Չկա դրանց բաշխումը կամ օգտագործումը հիմնավորող որևէ փաստաթուղթ: Տեղեկատվական նյութերի վրա նշված չէ տպաքանակը և տպագրող ընկերության անվանումը:

Այսպիսով, խախտվել են “Հաշվապահական հաշվառման մասին” ՀՀ օրենքի 3-րդ հոդվածը, 5-րդ հոդվածի 2-րդ կետը, 13-րդ հոդվածի 3-րդ կետը, հիմնադրամի հոգաբարձուների խորհրդի 04.09.2012թ. թիվ 9 որոշմամբ հաստատված “Գնումների կանոնակարգը”:

5. Ուսումնասիրվել է ԿՀԻԿ հիմնադրամի կողմից հիմնադրամի 2014-2015թ. ծրագրերով “Տեղեկատվական ծառայություններ” ծախսերի հոդվածով կատարված ծախսերը:

5.1. Հիմնադրամը տարբեր վճարման հանձնարարագրերով “Վիամիր” ՍՊԸ–ին (545.0 հազ. դրամ), “Նուշիկյան Ասոցիացիա” ՍՊԸ–ին (675.0 հազ. դրամ), “Մարիա Դավթյան” ԱԶ –ին (360.0 հազ. դրամ) և “Զարտալրինտ” ՍՊԸ–ին (772.0 հազ. դրամ) փոխանցել է ընդհանուր 2,352.0 հազ. դրամ՝ տեղեկատվական նյութերի, պաստառների, բաներների տպագրության համար:

Ուսումնասիրությունից պարզվել է, որ գործարքները կատարվել են բանավոր պայմանավորվածության հիման վրա, առանց նախօրոք կողմերի միջև պայմանագիր կնքելու: Չեն կազմվել աշխատանքների հանձնման-ընդունման ակտեր: Տպագրված տեղեկատվական նյութերը չեն մուտքագրվել հիմնադրամ և չեն ելքագրվել: Չկա դրանց բաշխումը կամ օգտագործումը հիմնավորող փաստաթղթեր: Տեղեկատվական նյութերի վրա նշված չէ տպաքանակը և տպագրող ընկերության անվանումը:

Այսպիսով, խախտվել են “Հաշվապահական հաշվառման մասին” ՀՀ օրենքի 3-րդ հոդվածը, 5-րդ հոդվածի 2-րդ կետը, 13-րդ հոդվածի 3-րդ կետը, հիմնադրամի հոգաբարձուների խորհրդի 04.09.2012թ. թիվ 9 որոշմամբ հաստատված “Գնումների կանոնակարգը”:

5.2. Հիմնադրամը 05.05.2014թ. թիվ 91 և 07.05.2014թ. թիվ 97 վճարման հանձնարարագրերով “Լյուքս Կոմֆորտ” ՍՊԸ –ին է փոխանցել ընդհանուրը 645.9 հազ. դրամ՝ շինանյութի ձեռքբերման համար, 12.05.2014թ. թիվ 100 վճարման հանձնարարագրով “Էդառա Պլաստ” ՍՊԸ –ին է փոխանցել 120.0 հազ. դրամ՝ մետաղապլաստե դռան ձեռքբերման համար և 05.05.2014թ. կնքել է թիվ 063 քաղաքացիաիրավական պայմանագիրը, համաձայն որի Արթուր Մելիքյանին է վճարել 439.8 հազ. դրամ՝ վերանորոգման աշխատանքների կատարման համար:

Ուսումնասիրությունից պարզվեց, որ “Լյուքս Կոմֆորտ” և “Էդառա Պլաստ” ՍՊԸ –ների հետ գործարքը կատարվել է բանավոր պայմանավորվածության հիման վրա, առանց նախօրոք կողմերի միջև պայմանագիր կնքելու: Չի կազմվել ապրանքների հանձնման-ընդունման ակտ: Շինարարական նյութերը չեն մուտքագրվել հիմնադրամ և չեն ելքագրվել: Չի կազմվել թերությունների և աշխատանքների կատարման ակտ: Հիմնադրամի հոգաբարձուների խորհուրդը չի տվել իր համաձայնությունը շինարարական աշխատանքների կատարման համար, ինչպես նաև ընդհանուր 1,205.7 հազ. դրամ ծախսը չի նախատեսել և չի հաստատել 2014թ. բյուջեով:

Այսպիսով, խախտվել են “Հաշվապահական հաշվառման մասին” ՀՀ օրենքի 3-րդ հոդվածը, 5-րդ հոդվածի 2-րդ կետը, 13-րդ հոդվածի 3-րդ կետը, “Հիմնադրամների մասին” ՀՀ օրենքի 25-րդ հոդվածի 1-ին կետի 2-րդ ենթակետը, հիմնադրամի հոգաբարձուների խորհրդի 04.09.2012թ. թիվ 9 որոշմամբ հաստատված “Գնումների կանոնակարգը”:

5.3. Հիմնադրամի և ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարության “Նորք” ՏՎԿ-ի միջև 30.12.2014թ. կնքվել է պայմանագիր, համաձայն որի “Նորք” ՏՎԿ –ին է վճարվել 7,500.0 հազ. դրամ:

Համաձայն պայմանագրի “Նորք” ՏՎԿ-ն պարտավորվել է ապահովել իրեն իսկ պատկանող 114 թեժ գծի ծառայության տեխնիկական և ծրագրային սպասարկումը, վերացնել թեժ գծի ծառայության համակարգիչների անսարքությունները և այլն, այսինքն կատարել իր անմիջական պարտականությունները սեփական ստորաբաժանման անխափան աշխատանքն ապահովելու

համար: Ուսումնասիրությունից պարզվել է, որ չկա “Նորք” ՏՎԿ կողմից հիմնադրամի համար կատարած որևէ աշխատանքի հիմնավորում, չի կազմվել աշխատանքների հանձնման-ընդունման ակտ: “Նորք” ՏՎԿ հետ պայմանագիրը կնքվել է առանց մրցույթի՝ անտեսելով “Գնումների մասին” ՀՀ օրենքը,:

Այսպիսով, խախտվել են “Գնումների մասին” ՀՀ օրենքի 2-րդ հոդվածի գ. կետը և 17-րդ հոդվածի դրույթները, “Հիմնադրամների մասին” ՀՀ օրենքի 20-րդ հոդվածի 1-ին կետը, “Հաշվապահական հաշվառման մասին” ՀՀ օրենքի 3-րդ հոդվածը, 5-րդ հոդվածի 2-րդ կետը, 13-րդ հոդվածի 3-րդ կետը, հիմնադրամի հոգաբարձուների խորհրդի 04.09.2012թ. թիվ 9 որոշմամբ հաստատված “Գնումների կանոնակարգը”:

6. Ուսումնասիրվել է հիմնադրամի ֆինանսական գործունեության վերաբերյալ ամենամյա աուդիտ իրականացնելու փաստը:

Ուսումնասիրությունից պարզվել է, որ 2011-2015թ. ընկած ժամանակահատվածում հիմնադրամում աուդիտ չի իրականացվել:

Այսպիսով, խախտվել է “Հիմնադրամների մասին” ՀՀ օրենքի 39-րդ հոդվածի 3-րդ կետը:

**«Ընտանեկան բռնության զոհ դարձած կանանց տրամադրվող
ծառայությունների բարելավում» դրամաշնորհային ծրագրի
կատարման վերաբերյալ**

2012 թվականի ապրիլի 16-ին ԱՄՆ Միջազգային զարգացման գործակալության և Հայաստանի Հանրապետության՝ ի դեմս ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարության /դրամաշնորհի ստացող/ միջև կնքվել է համաձայնագիր «Ընտանեկան բռնության զոհ դարձած կանանց տրամադրվող ծառայությունների բարելավում» դրամաշնորհային ծրագիրը (այսուհետ՝ ծրագիր) իրականացնելու վերաբերյալ: ԱՄՆ Միջազգային զարգացման գործակալությունը դրամաշնորհի ստացողին տրամադրում է 60.0հազ. ԱՄՆ դոլար, իսկ դրամաշնորհի ստացողի մասնակցությունը չի կարող պակաս լինել 10.0հազ. ԱՄՆ դոլարին համարժեք ՀՀ դրամից:

Նշված ծրագիրը իրագործելու նպատակով դրամաշնորհը ներառվել է ՀՀ պետական բյուջեում 2012թ. և 2013թ-ին ՀՀ կառավարության 04.07.2012թ. թիվ 821-Ն և 14.02.2013թ. թիվ 136-Ն որոշումներով՝ համապատասխանաբար 16,800.0 հազ. դրամ և 7,637.3 հազ. դրամ գումարների չափով:

31.07.2012 թ.-ին ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարության և «Աշխատանքի և սոցիալական հետազոտությունների ազգային ինստիտուտ» ՊՈԱԿ-ի (այսուհետ՝ ՊՈԱԿ) միջև կնքված N ԴՏՊ-10.09.02.28/1 պայմանագրով նախատեսվել է 16,800.0 հազ. դրամ, հատկացվել է ՊՈԱԿ-ին և փաստացի ծախսվել է 16,673.7 հազ. դրամ:

28.02.2013 թ.-ին ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարության և «Աշխատանքի և սոցիալական հետազոտությունների ազգային ինստիտուտ» ՊՈԱԿ-ի միջև կնքված N ԴՏՊ-10.09.02.19/1 պայմանագրով 7,637.3 հազ. դրամ հատկացվել է ՊՈԱԿ-ին ծրագրի իրականացման համար: Փաստացի ծախսվել է 7,637.3 հազ. դրամ:

2012 և 2013 թվականներին փաստացի ծախսվել է 24.311.0 հազ. դրամ:

Ծրագրի կատարման ժամկետը՝ 31.07.2012-30.12.2012թ. և 01.01.2013-30.06.2013թ

Ծրագրի ակնկալվող արդյունքները՝

- 1.ՀՀ տարածքում ընտանեկան բռնության ենթարկված կանանց տրամադրվող գույքագրված ծառայություններ
- 2.Ընտանեկան բռնության ենթարկված կանանց պաշտպանության ու տրամադրվող ծառայությունների բարելավման և հզորացման նպատակով մշակված առաջարկությունների փաթեթ
- 3.Ընտանեկան բռնության ենթարկված կանանց համար մշակված իրավական նորմեր և ուղղորդման կարգ:

Համաձայն ՊՈԱԿ-ի կողմից ներկայացված բովանդակային հաշվետվության հետազոտության շրջանակներում հանրապետության բոլոր մարզերում և Երևան քաղաքում

անցկացվել են 108 փորձագիտական հարցազրույցներ, 41 ֆոկուս խմբեր, 5 խորացված հարցազրույցներ ընտանեկան բռնության զոհ դարձած կանանց հետ, 7 կլոր սեղաններ՝ Երևանում, Գյումրիում, Վանաձորում և Եղեգնաձորում, որոնց աշխատանքներին մասնակցել են շահագրգիռ գերատեսչությունների ներկայացուցիչներ, հասարակական կազմակերպությունների լիդերներ ու ակտիվիստներ և համայնքների բնակիչներ:

Վերահսկողությամբ պարզվեց՝

1. Ծրագրի բոլոր մասնակից անձանց հետ կնքվել են վճարովի ծառայությունների մատուցման պայմանագրեր, որոնց կից նշվել են ծառայությունների մատուցման տեխնիկական առաջադրանքները: Ծրագրի աշխատակիցների /ծրագրի համակարգող, փորձագետ-3 անձ, հարցազրուցավար-9 անձ, վարչական գծով պատասխանատու, հաշվապահ, տեղեկատվական տեխնոլոգիաների մասնագետ/ ընտրությունը կատարվել է ՊՈԱԿ-ի բազայում առկա մասնագետներից: Կամայական կերպով հրավիրվել են մասնագետներ բանավոր հարցազրույցի, որոնց ընտրության վերաբերյալ բացակայում է գրավոր արձանագրություն: Այնուհետև նրանց հետ կնքվել են ծառայությունների մատուցման պայմանագրեր:
2. ՊՈԱԿ-ի կողմից ծրագրի շրջանակներում գնվել է 18,515.5 հազ. դրամի մասնագիտական /ընդհանուր ծախսերի մեջ կազմում է 71.6 % / և 2,680.8 հազ. դրամի տրանսպորտային / ընդհանուր ծախսերի մեջ կազմում է 11 % / ծառայություններ: Խախտվել է «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի 2-րդ և 17-րդ հոդվածների պահանջները /գործարքները կատարվել են «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքը շրջանցելով/:
3. Մատուցված ծառայությունների համար հաշվարկված վճարների /ընդհանուր ծախսերի մեջ կազմում է 71.6 % / ուսումնասիրությունից պարզվեց, որ
 - Յուրաքանչյուր ամսվա համար ծրագրի համակարգողի և ծրագրի հաշվապահի կողմից տնօրենին ներկայացված զեկուցագրերում հարցազրուցավարների, փորձագետների կողմից մատուցված ծառայությունների կատարման հիմնավորումը

թերի է՝ մասնավորապես չի երևում, թե յուրաքանչյուր անձ տվյալ ամսում քանի խորացված, փորձագիտական հարցազրույցներ են անցկացրել և քանի ֆոկուս խմբերի են մասնակցել:

Միևնույն ժամանակ ծառայությունների մատուցման պայմանագրերին կից տեխնիկական առաջադրանքներում նշված է 1 միավոր ծառայության արժեքը /1 փորձագիտական հարցազրույցը 8.0հազ.դրամ, 1 խորացված հարցազրույցը 10.0հազ.դրամ, 1 ֆոկուս խմբում քննարկում անցկացնելը 12667 դրամ, 1 կլոր սեղանի անցկացումը 20.0հազ.դրամ/:

Վճարման հիմք հանդիսացող զեկուցագրերից երևում է, որ բոլոր հարցազրույցները իրականացվել են խմբերով/1 խմբի մեջ 3 անձ/, սակայն պայմանագրերը չեն նախատեսում խմբակային վարձատրություն:

- Ծրագրի վարչական գծով պատասխանատուն ծրագրի շրջանակներում ըստ պայմանագրի վարձատրվել է 1,000.0 հազ. դրամ, սակայն ուսումնասիրությամբ պարզվեց, որ նրա կատարած աշխատանքը փաստաթղթերում /տրանսպորտային ծառայությունների, սննդի և գիշերակացի ապահովման մասով/ չի երևում, ավելին՝ հարցազրուցավարների և փորձագետների հետ զրույցներից պարզվեց, որ Իսակովա Լուսինե / Ծրագրի վարչական գծով պատասխանատու/ անունով աշխատակցի ծրագրի շրջանակներում չեն ճանաչում:

Հարկ է նշել , որ ըստ պայմանագրին կից տեխնիկական առաջադրանքի ծրագրի վարչական գծով պատասխանատուն պետք է կատարեր անհրաժեշտ ապրանքների, նյութերի ձեռքբերում, տրանսպորտային փոխադրման, սննդի և գիշերակացի ապահովում:

- 2012 թվականի ապրիլի 16-ին ԱՄՆ Միջազգային զարգացման գործակալության և Հայաստանի Հանրապետության՝ ի դեմս ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարության /դրամաշնորհ ստացող/ միջև կնքված համաձայնագրի հավելված 2-ի համաձայն դրամաշնորհային ծրագիրը իրականացնելու շրջանակում նախատեսվում է 11 ֆոկուս խմբերի իրականացում՝ 1-ական ամեն մարզում և Երևանում, ենթադրվում է 30 ընդհանուր առմամբ

փորձագիտական հարցազրույց: Սակայն ըստ ներկայացված հաշվետվությունների կատարվել է 44 ֆոկուս խումբ և 108 փորձագիտական հարցազրույց՝ մեծացնելով մատուցվող ծառայությունների ծավալները: 11 ֆոկուս խմբերի անցկացումը կարժենար 418.0 հազ. դրամ, սակայն փաստացի ծախսվել է 1,672.0 հազ. դրամ: 30 փորձագիտական հարցազրույցը կարժենար 240.0 հազ. դրամ, սակայն փաստացի ծախսվել է 864.0 հազ. դրամ: Արդյունքում 1,878.0 հազ. դրամը ավելի է ծախսվել:

4. Տրանսպորտային ծախսերի /ընդհանուր ծախսերի մեջ կազմում է 11%/ ուսումնասիրությունից պարզվեց, որ 10.09.2012 թվականին ՊՈԱԿ-ի և «Յանց սերվիս» ՍՊԸ-ի միջև կնքվել է տրանսպորտային ծառայությունների մատուցման պայմանագիր 15.09.2012-30.11.2012 թվականը գործողության ժամկետով: Պայմանագրում նշված է, որ ծառայությունների մատուցման գինը կազմվում է փոխադարձ համաձայնությամբ՝ ելնելով պատվիրատուի կողմից նախօրոք նշված ուղերթներից: Ուսումնասիրմամբ պարզվեց, որ պայմանագրում բացակայում է գնացուցակը կամ պայմանագրային գինը: Բացակայում են նաև պատվիրատուի կողմից նախօրոք պլանավորված ուղերթները: Ընդհանուր առմամբ «Յանց սերվիս» ՍՊԸ-ին վճարվել է 2,395.8 հազ. դրամ: Սակայն, վերահսկողությամբ պարզվեց, որ հարցազրուցավարները որոշ մարզեր գնալիս չեն օգտվել «Յանց սերվիս» ՍՊԸ-ի ծառայություններից, այն է՝ տվյալ մարզեր գնացել են պատահական տաքսիներով: Արդյունքում «Յանց սերվիս» ՍՊԸ-ին վճարած 1,919.5 հազ. դրամը ենթակա է վերականգնման ՀՀ պետություն:

5. Ծրագրի վերջնական հաշվետվության ուսումնասիրությունից պարզվեց, որ հաշվետվությունում բացակայում է ընտանեկան բռնության ենթարկված կանանց համար մշակված իրավական նորմերը, այնինչ 11 ֆոկուս խմբի և 30 փորձագիտական հարցազրույցների փոխարեն կատարվել է 44 ֆոկուս խումբ և 108 փորձագիտական հարցազրույց, որի հետևանքով 658.0 հազ. դրամի փոխարեն փաստացի ծախսվել է 2,536.0 հազ. դրամ: Արդյունքում 1,878.0 հազ. դրամը ավելի է ծախսվել:

6. ՀՀ պետական բյուջեից համաֆինանսավորման գումար 2012, 2013 թվականներին չի նախատեսվել և չի տրամադրվել:

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

<< Աջակցություն կենսաթոշակային իրազեկման և ֆինանսական գրագիտության բարձրացման գործընթացին>> դրամաշնորհային ծրագիր

1. Խախտվել են ԿՀԻԿ հիմնադրամի կողմից 2012-2015թ. հիմնադրամի մասնագետների հետ կնքված քաղաքացիաիրավական պայմանագրերի համապատասխան դրույթները:
2. Հիմնադրամը հաշվապահական հաշվառումը վարել է “Հաշվապահական հաշվառման մասին” ՀՀ օրենքի, գործող այլ օրենքների և իրավական ակտերի խախտումներով, գնված ապրանքները չեն մուտքագրվել հիմնադրամի պահեստ, չեն ձևակերպվել որպես ապրանքանյութական արժեքներ և չեն ելքագրվել, այսինքն չկա դրանց բաշխումը կամ օգտագործումը հիմնավորող որևէ փաստաթուղթ: Որոշ դեպքերում բացակայում են մատուցված ծառայությունների կատարողական, հանձնման-ընդունման ակտերը:
3. Հիմնադրամի կողմից գնում իրականացնելիս անտեսվել է “Գնումների մասին” ՀՀ օրենքը, շատ դեպքերում չեն կնքվել պայմանագրեր, չեն կազմվել աշխատանքների հանձնման-ընդունման ակտեր:
4. <<Ալֆա կապիտալ>> ՍՊԸ-ին տեսահոլովակի պատրաստման համար ավելի է վճարվել 170.8 հազ. դրամի չափով, որը ենթակա է վերականգնման:
5. 2011-2015թ. ընկած ժամանակահատվածում, հիմնադրաման օրվանից, օրենքով նախատեսված կարգով հիմնադրամում աուդիտ չի իրականացվել:

«Ընտանեկան բռնության զոհ դարձած կանանց տրամադրվող ծառայությունների բարելավում» դրամաշնորհային ծրագիր

1. ՊՈԱԿ-ի կողմից գնում իրականացնելիս անտեսվել է “Գնումների մասին” ՀՀ օրենքը:
2. Ծրագրի համակարգողի և ծրագրի հաշվապահի կողմից տնօրենին ներկայացված զեկուցագրերում հարցազրուցավարների, փորձագետների կողմից մատուցված ծառայությունների կատարման հիմնավորումը թերի է՝ մասնավորապես չի երևում, թե յուրաքանչյուր անձ տվյալ ամսում քանի խորացված, փորձագիտական հարցազրույցներ են անցկացրել և քանի ֆոկուս խմբերի են մասնակցել:

3. Հարցազրուցավարները որոշ մարզեր գնալիս չեն օգտվել “Յանց սերվիս” ՍՊԸ-ի ծառայություններից, տվյալ մարզեր գնացել են պատահական տաքսիներով: Արդյունքում “Յանց սերվիս” ՍՊԸ-ին վճարած 1,919.5 հազ. դրամը ենթակա է վերականգնման ՀՀ պետբյուջե:
4. Բովանդակային հաշվետվությունում բացակայում են ընտանեկան բռնության ենթարկված կանանց համար մշակված իրավական նորմերը:

ԱՌԱՋԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարին.

Միջոցներ ձեռնարկել նշված դրամաշնորհային ծրագրերի նկատմամբ իրականացված վերահսկողության արդյունքներով արձանագրված խախտումները և բացթողումները վերացնելու և հետագայում դրանք բացառելու ուղղությամբ: Անհրաժեշտ է.

1. Հիմնադրամի մասնագետների հետ կնքվող քաղաքացիաիրավական պայմանագրերով վճարված աշխատավարձերը ձևակերպել հիմնադրամի հոգաբարձուների խորհրդի կողմից հաստատված հաստիքացուցակի և քաղաքացիաիրավական պայմանագրերի դրույթներին համապատասխան:
2. Հիմնադրամի հաշվապահական հաշվառումը վարել “Հաշվապահական հաշվառման մասին” ՀՀ օրենքին, գործող այլ օրենքներին և համապատասխան նորմատիվ ակտերին համապատասխան:
3. Հիմնադրամի կողմից գնումներն իրականացնել առաջնորդվելով գործող կարգով, իսկ եթե գնման գինը գերազանցում է գնումների բազային միավորը՝ “Գնումների մասին” ՀՀ օրենքով:
4. Յուրաքանչյուր տարին մեկ անգամ՝ օրենքով սահմանված կարգով, ապահովել հիմնադրամի գործունեության աուդիտը:
5. Ապահովել վերահսկողության ընթացքում արձանագրված համապատասխան գործարքների գծով բացակա փաստաթղթերը, կամ վերականգնել չհիմնավորվող գործարքների համար վճարված գումարները:

6. ՊՈԱԿ-ի կողմից դրամաշնորհային ծրագրեր իրականացնելիս գնումները կատարել “Գնումների մասին” ՀՀ օրենքի պահանջներին համապատասխան:

ՀՀ պետական բյուջե վերականգնվող գումարները փոխանցել ՀՀ վերահսկիչ պալատի անվամբ բացված «պետությանը պատճառված վնասների փոխհատուցումից մուտքեր» (900005281515) հաշվեհամարին, կամ գանձապետարանի համակարգում բացված այլ եկամտային հաշվին՝ նշելով «96» կոդը:

«ՀՀ Վերահսկիչ պալատի մասին» ՀՀ օրենքի 24-րդ հոդվածի 2-րդ մասի գ/ կետի համաձայն, մեկամսյա ժամկետում վերահսկիչ պալատին տրամադրել գրավոր տեղեկություն՝ հաշվետվությամբ արձանագրված խախտումների վերացման վերաբերյալ: